

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 0850821083

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2020-02-19

Staden bör anställa en stadsljusdesigner för att främja biologisk mångfald

Svar på remiss från kommunstyrelsen
om motion från Sara Stenudd (V), KS 2019/1292

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen är medveten om målkonflikten när det gäller önskemål om mer belysning för trygghet och trivsel å ena sidan, och behov av mörker för nattaktiva djur och insekter å andra sidan. Förvaltningen ser positivt på möjligheten att få mer vägledning i hur belysningen bör utformas på olika platser, men har inte någon uppfattning om det behövs en stadsljusdesigner.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat en motion från Sara Stenudd (V) på remiss. Remisstiden sträcker sig till 2020-03-20. Remissen har även skickats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskydds-nämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, ytterligare två stadsdelsnämnder, och Naturskyddsföreningen.

Motionen beskriver hur ”ljusförorening” är ett problem som blivit allt mer akut. För nattlevande djur och insekter, som navigerar efter stjärnorna, är det livsnödvändigt att stjärnhimlen inte försvinner av stadens ljus. Världen står inför ett massutdöende av insekter, där det störande ljuset är en av orsakerna. Detta är något som Stockholms stad kan påverka och motionären föreslår att staden ger berörda förvaltningar i uppdrag att utarbeta en ljusstrategi, och att staden tillskapar och tillsätter en tjänst som ljusdesigner. Denna ljusdesigner skulle användas i ett tidigt skede av planprocesserna för att dels få till en belysning som ökar trygghet och estetiska värden, men även tar hänsyn till miljöaspekter och energibesparing.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsutveckling. Ärendet behandlas i funktionshinderrådet den 12 februari, samt i pensionärsrådet och förvaltningsgruppen den 13 februari 2020.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt med belysningen i stadsdelsområdets parkmiljöer. Det sker i samarbete med trafikkontoret som ansvarar för belysning utmed parkvägar. När det gäller strålkastare vid lekplatser och mindre bollplaner samt motionsspårets belysning är det stadsdelsförvaltningen som ansvarar.

Förvaltningens utgångspunkter vid ljussättning är främst trygghet och trivsel. Med hjälp av trygghetsmedel har belysningen förbättrats i lekparken Apelsinen, utmed Solbergaskogens parkvägar och i Standarparken. Under kommande år planerar förvaltningen för bättre belysning i Prästgårdsparken, Solbrännan, Bergtorpskärrret och Långsjöbadet. Det handlar dels om ordinarie parkvägsbelysning, dels om effektbelysning där till exempel enstaka träd belyses.

Förvaltningen är medveten om målkonflikten när det gäller önskemål om mer belysning för trygghet och trivsel å ena sidan, och behov av mörker för nattaktiva djur och insekter å andra sidan. I Stockholm finns en rik flora och fauna och en mängd hotade arter. Det beror på att något rationellt skogs- och jordbruk inte bedrivits här. Artrikedomen är i många stycken större än i andra delar av landet och Stockholm har därför ett nationellt ansvar att förvalta denna artrikedom. Flera av de hotade arter som finns i Stockholm är känsliga för artificiellt ljus, till exempel vissa arter av fladdermöss.

Förvaltningen ser positivt på möjligheten att få mer stöd i avvägningen mellan de olika målen och vägledning i hur belysningen kan utformas för att både skapa trygga parkmiljöer och minska de negativa effekterna på den biologiska mångfalden. Förvaltningen har inte någon uppfattning om huruvida detta stöd kan lämnas inom fackförvaltningarnas befintliga kompetens eller om det behövs en stadsljusdesigner.

Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för samhällsutveckling

Älvsjö Stationsgata 21
Box 48
125 21 Älvsjö
Växel 08-508 21 000
Fax 08-508 21 099
alvsjo@stockholm.se
stockholm.se

Gunilla Davidsson
Stadsdelsdirektör

Daniel Granström
Avdelningschef

Bilaga

Remissen.